

NADER RAPPORT

Aan zijne Excellentie de Gouverneur
van Curaçao
mr. M. J. de Kort
Fort Amsterdam 1, Willemstad
Curaçao

Datum:

Zaaknummer: 2025/004069

Nader rapport inzake het ontwerp-Landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 15, derde lid, van de Landsverordening ambtelijk bestuurlijke organisatie (Instellingbesluit Curaçaose Burgerluchtvaart Autoriteit)

Excellentie,

Bij besluit van 8 oktober 2025 heeft de raad van ministers besloten het ontwerp-Instellingsbesluit Curaçaose Burgerluchtvaart Autoriteit door uw tussenkomst aan te bieden aan de Raad van Advies.

De Raad van Advies heeft een aantal bezwaren bij het ontwerp en adviseert de regering om het ontwerp niet vast te stellen, tenzij het is aangepast.

De tekst van het advies treft u hieronder cursief aan, voorzien van mijn reactie.

I. Algemeen

1. De grondslag van het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen

a. De reikwijdte van de grondslag van het ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen

De Raad merkt op dat artikel 15, derde lid, van de Landsverordening ambtelijk bestuurlijke organisatie (hierna: de Labo) bepaalt dat de taken, de organisatiestructuur op hoofdlijnen en het maximumaantal formatieplaatsen van sectoronderdelen en uitvoerende organisaties binnen de sectoren bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden vastgesteld.

Zaaknummer

2025/004069

Pagina

2

De Raad stelt vast dat het ontwerp uitsluitend betrekking heeft op de Curaçaose Burgerluchtvaart Autoriteit (hierna: de CBA) als uitvoerende organisatie. Daarmee wordt volgens de Raad slechts gedeeltelijk uitvoering gegeven aan de delegatieopdracht van artikel 15, derde lid, van de Labo.

De Raad adviseert de regering om met inachtneming van het bovenstaande het ontwerp aan te passen.

De regering heeft kennisgenomen van deze beschouwing van de Raad. Artikel 15 van de Labo gaat uit van een gelaagde inrichting van de ambtelijke organisatie, waarbij ministeries zijn opgebouwd uit sectoren en binnen die sectoren, sectoronderdelen en uitvoeringsorganisaties zijn ondergebracht. Daarbij is van belang dat artikel 15, eerste lid, reeds de sector structuur van de ministeries vastlegt, terwijl het derde lid betrekking heeft op de nadere organisatorische uitwerking van sectoronderdelen en uitvoeringsorganisaties binnen die sectoren. Vanuit het oogpunt van een systematische uitwerking van de sectorstructuur is de benadering van de Raad daarom begrijpelijk.

Artikel 15, derde lid, van de Labo bepaalt dat de taken, de organisatiestructuur op hoofdlijnen en het maximum aantal formatieplaatsen van sectoronderdelen en uitvoerende organisaties bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden vastgesteld. De bepaling geeft daarmee aan welke onderwerpen bij landsbesluit moeten worden geregeld en via welk instrument dat moet plaatsvinden. De bepaling bevat echter geen nadere voorschriften over de wijze waarop deze onderwerpen bij landsbesluit moeten worden uitgewerkt. Zo bepaalt artikel 15, derde lid, niet dat de organisatorische inrichting van een sector uitsluitend bij één integraal landsbesluit moet worden vastgesteld. Evenmin schrijft de bepaling voor dat eerst de sector als geheel bij landsbesluit moet worden uitgewerkt voordat afzonderlijke sectoronderdelen of uitvoeringsorganisaties kunnen worden geregeld. De bepaling legt dus geen vaste volgorde op waarin deze organisatorische uitwerking moet plaatsvinden. Tegen deze achtergrond komt aan de regering bij de nadere uitwerking van deze delegatie regelingsvrijheid toe. De bepaling laat daarmee ruimte om de organisatorische inrichting gefaseerd uit te werken en om uitvoeringsorganisaties afzonderlijk bij landsbesluit te regelen. Deze uitleg is bovendien in overeenstemming met de memorie van toelichting bij de Labo, waaruit blijkt dat de landsverordening de hoofdlijnen van de ambtelijke organisatie vastlegt, terwijl de nadere organisatorische uitwerking binnen de ministeries bij landsbesluiten kan plaatsvinden. Dit past in de context van de staatkundige hervorming van 10 oktober 2010, waarbij de ambtelijke organisatie van het Land op hoofdlijnen in de landsverordening is vastgelegd en de verdere organisatorische inrichting nader bij landsbesluit kon worden uitgewerkt. Het onderhavige ontwerp heeft betrekking op de CBA binnen de sector Verkeer en Vervoer van het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning. Daarbij is van belang dat de CBA feitelijk reeds sinds de inrichting van de ambtelijke organisatie van het Land op 10 oktober 2010 functioneert als uitvoeringsorganisatie binnen genoemde sector. Het landsbesluit strekt er derhalve niet toe een nieuwe organisatie in het leven te roepen, maar beoogt primair een bestaande organisatorische situatie van een juridische grondslag te voorzien. Het onderhavige ontwerp kan in dat licht worden beschouwd als een eerste stap in de nadere organisatorische uitwerking binnen de

Zaaknummer
2025/004069

Pagina
3

sector Verkeer en Vervoer. Voorts is in internationale audits van de International Civil Aviation Organization (hierna: ICAO) en de Federal Aviation Administration (hierna: FAA) vastgesteld dat het ontbreken van een duidelijke juridische grondslag voor de nationale luchtvaartautoriteit een tekortkoming vormt binnen het luchtvaarttoezicht van Curaçao. Het creëren van een duidelijke juridische basis voor de CBA vormt een noodzakelijk onderdeel van het pakket aan maatregelen dat erop is gericht deze tekortkomingen te herstellen en het herstel van de FAA categorie 1 - status mogelijk te maken. Gelet hierop acht de regering het wenselijk en verantwoord om reeds thans dit landsbesluit vast te stellen, waarbij de verdere organisatorische uitwerking binnen de sectoren overeenkomstig artikel 15 van de Labo in een later stadium kan plaatsvinden.

b. Uitblijvende wetgeving; instellingslandsbesluit van sectoren van alle ministeries

De Raad merkt op dat sinds de inwerkingtreding van de Labo op 10 oktober 2010 de taken, organisatiestructuur en maximum aantal formatieplaatsen van geen van de achttien sectoren van de negen ministeries, genoemd in het eerste lid van artikel 15 van de Labo, bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, zijn vastgesteld.

De Raad adviseert de regering om met de nodige voortvarendheid het traject tot vaststelling van deze landsbesluiten, houdende algemene maatregelen, alsmede die tot vaststelling van de taken, organisatiestructuur en maximumaantal formatieplaatsen van de uitvoerende organisaties binnen sectoren van de onderscheiden ministeries te starten.

De regering onderschrijft het belang van een verdere uitwerking van de sectorstructuur van de ministeries overeenkomstig artikel 15 van de Labo. De nadere regeling van de taken, de organisatiestructuur en het maximum aantal formatieplaatsen van sectoren en uitvoeringsorganisaties binnen de ministeries vormt onderdeel van de verdere ontwikkeling van de ambtelijke organisatie en zal in dat kader nader worden bezien. Daarbij geldt dat de systematiek van artikel 15 van de Labo ruimte laat voor een gefaseerde uitwerking van de organisatorische inrichting van de ministeries. Het onderhavige ontwerp voorziet in een expliciete juridische grondslag voor de CBA als uitvoeringsorganisatie binnen de sector Verkeer en Vervoer, past binnen een dergelijke gefaseerde uitwerking en staat een verdere uitwerking van de sectorstructuur niet in de weg.

2. *Strijdigheid met de Labo*

De Raad merkt op dat artikel 1, tweede lid, van de Labo bepaalt dat uitvoerende diensten bestaan uit maximaal vier afdelingen, onderverdeeld in maximaal vier teams. Naar het oordeel van de Raad wijkt de in het ontwerp opgenomen organisatiestructuur van de CBA hiervan af.

De Raad adviseert de regering het ontwerp in overeenstemming te brengen met de Labo.

Zaaknummer
2025/004069

Pagina
4

Naar aanleiding van het advies van de Raad is de interne teamstructuur van de afdeling Inspectie, Veiligheid en Beveiliging herzien. Daarbij is het aantal teams teruggebracht van zeven naar vier door samenvoeging en clustering van werkzaamheden. Daarmee is de organisatiestructuur van de CBA in overeenstemming gebracht met artikel 1, tweede lid, van de Labo.

3. Eerlijke concurrentie

a. De verhouding met de Landsverordening inzake concurrentie

De Raad merkt op dat in onderdeel e van artikel 3 van het ontwerp aan de CBA een taak wordt toegekend met betrekking tot het bevorderen van eerlijke concurrentie en doelmatig marktgedrag bij de exploitatie van luchtvaartmaatschappijen, luchthavens en luchtvaartnavigatiediensten. Volgens de Raad is niet duidelijk hoe deze taak zich verhoudt tot de taken van de Fair Trade Authority Curaçao (hierna: de FTAC) op grond van de Landsverordening inzake concurrentie.

De Raad adviseert de regering om onderdeel e van artikel 3 van het ontwerp zodanig aan te passen dat aan de CBA uitsluitend een adviserende taak toekomt ten aanzien van eerlijke concurrentie en doelmatig marktgedrag en het voorkomen van misbruik van monopolistische of marktmacht.

Met de betreffende bepaling was niet beoogd dat de CBA zelfstandig toezicht zou uitoefenen op eerlijke concurrentie of doelmatig marktgedrag in de zin van de Landsverordening inzake concurrentie. Op grond van die landsverordening is de FTAC belast met het toezicht op eerlijke mededinging van ondernemingen in de volle breedte van de economie. De rol van de CBA dient in dit verband te worden begrepen als een ondersteunende en adviserende rol, gebaseerd op haar sectorspecifieke expertise op het gebied van de burgerluchtvaart. Met het oog op een duidelijke afbakening van de taken van de CBA en de FTAC is onderdeel e van artikel 3 van het ontwerp geschrapt. De adviserende rol van de CBA komt thans tot uitdrukking in artikel 3, tweede lid, onderdeel d, waarin is bepaald dat de autoriteit uitvoering geeft aan de luchtvaartverdragen dan wel de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke planning daarover adviseert. Deze taak omvat mede advisering over beleidsmatige en economische vraagstukken die zich binnen de luchtvaartsector kunnen voordoen, waaronder vraagstukken die verband houden met marktordening en concurrentieverhoudingen in de luchtvaartsector, voor zover deze samenhangen met de uitvoering van luchtvaartverdragen.

b. Expertise, bevoegdheden en instrumenten

De Raad merkt op dat, indien de regering van mening is dat aan de CBA geen adviserende taak moet worden toegekend zoals bedoeld in onderdeel a, in de nota van toelichting nader dient te worden ingegaan op de vraag of bij de CBA voldoende expertise aanwezig is om de desbetreffende taak te kunnen uitvoeren. Tevens dient te worden aangegeven over welke instrumenten en bevoegdheden de organisatie beschikt om deze taak te kunnen uitvoeren en of de daarvoor benodigde financiële middelen beschikbaar zijn.

De Raad adviseert de regering om de nota van toelichting aan te passen.

Zaaknummer
2025/004069

Pagina
5

Nu het desbetreffende onderdeel van artikel 3 van het ontwerp naar aanleiding van het advies van de Raad is geschrapt, acht de regering het niet langer noodzakelijk om op dit punt nader in te gaan.

4. Het verkrijgen van categorie 1 status van 'Federal Aviation Administration'

De Raad merkt op dat in de laatste zin van subparagraaf 'Tekortkomingen geconstateerd in internationale audits' van de nota van toelichting staat dat het onderhavige landsbesluit onderdeel is van een breder pakket van maatregelen om Curaçao weer naar categorie 1 te brengen. Gezien het belang van dit onderwerp is de Raad van oordeel dat tenminste de overige nog te treffen wettelijke maatregelen die deel uitmaken van bovengenoemd pakket in de nota van toelichting vermeld moeten worden alsmede het tijdsbestek waarbinnen het één en ander afgerond zal worden. De Raad adviseert de regering de nota van toelichting op dit punt aan te vullen.

Naar aanleiding van het advies van de Raad is de nota van toelichting op dit punt aangevuld. Daarbij is nader aangegeven welke wetgevende maatregelen deel uitmaken van het bredere pakket van maatregelen dat erop is gericht de door de ICAO geconstateerde tekortkomingen in het luchtvaarttoezicht in Curaçao te herstellen en het herstel van de categorie 1- status mogelijk te maken. In de nota van toelichting is in dit verband nader ingegaan op de overige wetgevende maatregelen die deel uitmaken van dit pakket, waaronder de voorgenomen aanpassing van de luchtvaartwetgeving en de vaststelling van nadere regelgeving op het gebied van luchtvaartveiligheid, luchthavens, luchtvaartnavigatiediensten, beveiliging en veiligheidsmanagementsystemen. Voorts was in de nota van toelichting reeds uiteengezet dat het traject tevens de verdere institutionele versterking van de CBA omvat. In dat verband is toegelicht dat dit traject onder meer ziet op de formalisering van de organisatie en taken van de autoriteit bij het onderhavige landsbesluit, alsmede op het traject tot instelling van de Directeur-Generaal als zelfstandig bestuursorgaan bij landsverordening.

II. Inhoudelijke opmerkingen

1. Het ontwerp

a. Facilitaire en logistieke ondersteuning (artikel 2, derde lid)

1°. De uitvoering in de praktijk

De Raad merkt op dat in het derde lid van artikel 2 van het ontwerp wordt bepaald dat de diensten op het gebied van personeelszaken, receptie, ICT en facilitaire ondersteuning ten aanzien van de CBA worden geleverd door de stafafdeling van het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning en door de Shared Services Organisatie van het Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening. Het is volgens de Raad niet duidelijk met welke van de in dat artikellid genoemde ondersteunende diensten de stafafdeling van het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning zal worden belast en welke andere

Zaaknummer

2025/004069

Pagina

6

ondersteunende diensten voor rekening komen van de Shared Services Organisatie. Tegen deze achtergrond is de Raad van oordeel dat gelet op het eerste lid van artikel 19 van de Labo een duidelijke indeling moet worden gecreëerd. In het eerste lid van artikel 19 van de Labo wordt niet limitatief bepaald welke ondersteunende diensten voor rekening van de Shared Services Organisatie zouden kunnen vallen. De Raad adviseert de regering om het ontwerp aan te passen.

De regering kan zich vinden in deze opmerkingen van de Raad. Naar aanleiding daarvan is artikel 2, derde lid, uit het ontwerp verwijderd. De daarin opgenomen verwijzing naar de ondersteuning door de Shared Services organisatie werd niet noodzakelijk geacht, nu de organisatie en taakverdeling van deze ondersteunende diensten reeds in de Labo is geregeld.

2°. De bedoeling van de wetgever ten aanzien van artikel 19 van de Labo

De Raad merkt op dat in het derde lid van artikel 2 van het ontwerp wordt bepaald dat de facilitaire en logistieke ondersteuning ten behoeve van de CBA onder meer door de Shared Services Organisatie van het Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening wordt verleend. Volgens de Raad volgt reeds uit artikel 19 van de Labo welke ondersteunende taken door deze organisatie worden verricht. Tegen deze achtergrond acht de Raad het niet duidelijk waarom deze taak expliciet in het derde lid van artikel 2 van het ontwerp wordt geregeld.

De Raad adviseert de regering in de nota van toelichting op het bovenstaande in te gaan en zonodig het derde lid van artikel 2 van het ontwerp, voor zover het betreft de Shared Services Organisatie van het Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening, aan te passen.

De regering volgt het advies van de Raad. Zoals onder 1° (De Uitvoering in de praktijk) reeds is aangegeven, is het derde lid van artikel 2 naar aanleiding van het advies van de Raad uit het ontwerp verwijderd.

b. De gevallen voor het optreden als waarnemend Directeur-Generaal (artikel 2, vijfde lid)

De Raad merkt op dat artikel 2, vijfde lid, van het ontwerp bepaald dat de Directeur Inspectie Veiligheid en Beveiliging optreedt als waarnemend Directeur-Generaal bij afwezigheid wegens ziekte, verlof of ontstentenis van de Directeur-Generaal. Volgens de Raad kunnen zich echter ook andere situaties voordoen waarin de Directeur-Generaal tijdelijk verhinderd is zijn functie uit te oefenen. De Raad adviseert om deze reden in de bepaling het ruimere begrip "belet" op te nemen.

De Raad adviseert de regering om het ontwerp aan te passen.

De regering volgt het advies van de Raad. Naar aanleiding van dit advies is de desbetreffende bepaling aangepast. In het gewijzigde ontwerp is thans in artikel 2, vierde lid, bepaald dat de Directeur Inspectie Veiligheid en Beveiliging optreedt als waarnemend Directeur-Generaal in geval van belet of ontstentenis van de Directeur-Generaal.

c. Limitatieve opsomming (artikel 3)

Zaaknummer
2025/004069

Pagina
7

De Raad merkt op dat artikel 3 van het ontwerp een limitatieve opsomming bevat van de taken en verantwoordelijkheden van de CBA. Uit vergelijking met de in het "Formatieplan Curaçaose Burgerluchtvaart Autoriteit" genoemde taken blijkt dat dit formatieplan een uitgebreider overzicht van taken bevat dan in artikel 3 van het ontwerp is opgenomen. Daardoor kan onduidelijkheid ontstaan over welke taken formeel tot de taakomschrijving van de CBA behoren. De Raad is van oordeel dat duidelijkheid gecreëerd moet worden door bijvoorbeeld artikel 3 van het ontwerp zoveel mogelijk aan te vullen met de in het formatieplan genoemde taken. Indien de regering ervoor kiest dit niet te doen, dient dit in de nota van toelichting te worden gemotiveerd. De Raad adviseert de regering om het ontwerp en de nota van toelichting aan te passen.

De regering onderkent het belang van een duidelijke taakomschrijving van de CBA. Daarbij merkt de regering op dat een groot deel van de in het formatieplan genoemde werkzaamheden reeds kan worden herleid tot de in artikel 3 van het ontwerp opgenomen taken en verantwoordelijkheden, zoals het uitvoeren van internationale verplichtingen, het voorbereiden van wet- en regelgeving, het adviseren over luchtvaartangelegenheden en het houden van toezicht op de naleving van de nationale luchtvaartregelgeving. Niettemin kan worden ingezien dat de formulering van artikel 3, gelezen in samenhang met het formatieplan, aanleiding kon geven tot interpretatievragen over de verhouding tussen de wettelijke omschrijving en de in het formatieplan nader uitgewerkte werkzaamheden. Tegen deze achtergrond is artikel 3 van het ontwerp aangepast. In de aangepaste bepaling is verduidelijkt dat de CBA belast is met de uitvoering van de taken op het gebied van de burgerluchtvaart die haar bij of krachtens landsverordening zijn opgedragen. Met deze formulering wordt tot uitdrukking gebracht dat de taken en de bevoegdheden van de CBA hun grondslag vinden in de toepasselijke sectorale wet- en regelgeving op het terrein van de burgerluchtvaart. De in artikel 3 opgenomen opsomming geeft vervolgens de belangrijkste taken van de CBA weer. Door het gebruik van de formulering "in ieder geval" wordt duidelijk gemaakt dat deze opsomming niet uitputtend is, maar een nadere concretisering vormt van de taakuitoefening van de CBA. Deze benadering is passend geacht aangezien de internationale luchtvaartregelgeving en de daarmee samenhangende taken voortdurend in ontwikkeling zijn en de taakomschrijving van de CBA voldoende ruimte moet bieden om daarop in te spelen. De nota van toelichting is op dit punt aangepast.

d. Het voorbereiden van wet- en regelgeving op het gebied van de luchtvaart (artikel 3, onderdeel b)

De Raad heeft onder verwijzing naar het "Formatieplan Curaçaose Burgerluchtvaart Autoriteit" opgemerkt dat uit de formulering van artikel 3, onderdeel b van het ontwerp moet blijken dat de CBA ook belast is met het voorbereiden van wet- en regelgeving met betrekking tot het luchttransport in zijn algemeenheid (bijvoorbeeld voor ruimtevaart) en niet slechts beperkt moet worden tot de burgerluchtvaart.

De Raad adviseert de regering om het ontwerp aan te passen.

De regering heeft dit advies in overweging genomen, maar volgt dit niet. De regering acht het niet wenselijk om de taak van de CBA uit te breiden tot luchttransport in de meest ruime zin. De

Zaaknummer
2025/004069

Pagina
8

formulering is daarom beperkt tot het terrein van de burgerluchtvaart. Daarbij wordt opgemerkt dat binnen het luchtvaartrecht, onder burgerluchtvaart mede het luchtvervoer wordt begrepen, dat wil zeggen het vervoer van passagiers en goederen per luchtvaartuig. Activiteiten op het gebied van de ruimtevaart vallen daarentegen buiten het terrein van de burgerluchtvaart en behoren derhalve niet tot het takenpakket van de CBA. Deze afbakening sluit aan bij de huidige taken en verantwoordelijkheden van de CBA als (toezichthoudende) autoriteit op het gebied van de burgerluchtvaart.

e. Gevraagde of ongevraagde adviezen gericht aan welk orgaan (artikel 3, onderdelen c en d)

De Raad merkt op dat uit de onderdelen c en d van artikel 3 van het ontwerp volgt dat de CBA belast is met het adviseren over het nationale luchtvaartbeleid en aangelegenheden betreffende de burgerluchtvaart. Volgens de Raad dient uit de betreffende bepalingen duidelijk te blijken aan welke minister(s) de bedoelde adviezen gericht moeten worden. Tevens dient duidelijk te worden gemaakt of de CBA ook uit eigen beweging, derhalve ongevraagd, advies kan uitbrengen.

De Raad adviseert de regering om het ontwerp aan te passen.

De regering volgt dit advies. Naar aanleiding van het advies is artikel 3 aangepast en is verduidelijkt dat de CBA gevraagd en ongevraagd adviezen en voorstellen kan uitbrengen aan de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning inzake de ontwikkeling, aanpassing, uitvoering en bewaking van het nationale luchtvaartbeleid. Tevens is tot uitdrukking gebracht dat de CBA de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning en, waar nodig, andere overheidsinstanties of ministeries kan adviseren over aangelegenheden betreffende de burgerluchtvaart en luchtvervoer.

f. Adviseren over aangelegenheden betreffende de burgerluchtvaart (artikel 3, onderdeel d)

De Raad merkt op dat in artikel 3, onderdeel d, van het ontwerp wordt bepaald dat de CBA belast is met het adviseren over aangelegenheden betreffende de burgerluchtvaart. Naar het oordeel van de Raad dient de CBA, evenals ten aanzien van het voorbereiden van wet- en regelgeving, te worden belast met het (gevraagd of ongevraagd) adviseren over aangelegenheden betreffende de burgerluchtvaart alsmede het luchttransport in zijn algemeenheid.

De Raad adviseert de regering om onderdeel d van artikel 3 van het ontwerp aan te passen.

De regering volgt dit advies gedeeltelijk. Naar aanleiding van het advies is artikel 3 aangepast en is verduidelijkt dat de CBA gevraagd en ongevraagd de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning en, waar nodig, andere overheidsinstanties of ministeries adviseert over aangelegenheden betreffende de burgerluchtvaart en het luchtvervoer. Het advies van de Raad om de adviestaak te formuleren met betrekking tot luchttransport 'in zijn algemeenheid' is echter niet overgenomen. De regering acht het niet wenselijk om de taak van de CBA uit te breiden tot luchttransport in de meest ruime zin. Voor het overige wordt verwezen naar hetgeen hiervoor onder onderdeel d is opgemerkt.

Zaaknummer
2025/004069

Pagina
9

g. Het luchtvaartregister (artikel 3, onderdeel g)

De Raad merkt op dat in artikel 3, onderdeel g van het ontwerp aan de CBA de taak van beheerder van het luchtvaartregister wordt toebedeeld. Aangezien een toelichting op dit onderdeel ontbreekt, is niet duidelijk of met dit luchtvaartregister het nationaliteitsregister van luchtvaartuigen wordt bedoeld, dat is geregeld in artikel 3 van de Luchtvaartlandsverordening in samenhang gelezen met de artikelen 3 tot en met 11 van het Landsbesluit toezicht luchtvaart.

De Raad adviseert de regering om het ontwerp en de nota van toelichting op dit punt aan te passen.

De regering volgt dit advies. Naar aanleiding daarvan is artikel 3 aangepast. In de aangepaste bepaling (artikel 3, tweede lid, onderdeel h) is verduidelijkt dat de CBA belast is met het beheer van het nationaliteitsregister met betrekking tot luchtvaartuigen van Curaçao.

h. Terminologie (artikel 3, onderdeel j)

De Raad merkt op dat in onderdeel j van artikel 3 van het ontwerp verschillende termen worden gebruikt waarvan de reikwijdte niet duidelijk is. Zo is bij het gebruik van de term 'luchthavens' niet duidelijk of daarmee uitsluitend de lokale luchthaven wordt bedoeld dan wel ook buitenlandse luchthavens. Evenmin is duidelijk wat wordt bedoeld met de termen 'relevante afdelingen' en 'betrokken ministeries' en of daarbij uitsluitend wordt bedoeld op binnenlandse instanties dan wel ook buitenlandse instanties.

De Raad adviseert de regering het ontwerp op deze punten aan te passen.

De regering volgt dit advies gedeeltelijk. Naar aanleiding van het advies is de formulering van artikel 3 aangepast. Daarbij is verduidelijkt dat de betreffende taak betrekking heeft op de internationale luchthaven van Curaçao. Tevens is de terminologie aangepast door te spreken van bevoegde en andere betrokken instanties. Van een verdere specificatie van deze instanties en entiteiten is afgezien. In de luchtvaartsector vindt de uitvoering van taken immers plaats in nauwe samenwerking met verschillende nationale en internationale autoriteiten, organisaties en andere betrokken partijen. De gekozen formulering sluit aan bij de terminologie die in het internationale luchtvaartrecht en de internationale luchtvaartpraktijk gebruikelijk is, waarbij wordt samengewerkt met de voor het betreffende terrein bevoegde autoriteiten en andere relevante betrokken partijen.

Zaaknummer
2025/004069

Pagina
10

2. De nota van toelichting

a. Personele bezetting

De Raad merkt op dat in de nota van toelichting een discrepantie bestaat met betrekking tot het aantal vervulde formatieplaatsen. In de financiële paragraaf wordt vermeld dat momenteel 24 van de 29 formatieplaatsen zijn vervuld terwijl in de toelichting op artikel 2 wordt aangegeven dat momenteel 21 van de 29 formatieplaatsen zijn vervuld.

De Raad adviseert de regering om deze discrepantie in de nota van toelichting op te heffen.

De regering volgt dit advies. De nota van toelichting is op dit punt aangepast, zodat de informatie over de personele bezetting van de CBA consistent is weergegeven. Daarbij is tevens de meest recente stand van zaken verwerkt, waaruit blijkt dat per februari 2026, 25 van de 29 formatieplaatsen zijn vervuld.

b. Financiering van de exploitatie van de CBA

1°. De noodzaak voor een totaal cijfermatig beeld

- Dekking van de kosten van de exploitatie van de CBA

De Raad merkt op dat in de financiële paragraaf van de nota van toelichting onvoldoende inzicht wordt gegeven in de kosten die gemoeid zijn met de instelling en exploitatie van de CBA en de wijze waarop deze kosten worden gedekt. Volgens de Raad dient, gelet op artikel 11 van de Landsverordening comptabiliteit 2010 en aanwijzing 157, onderdeel h, van de Aanwijzingen voor de regelgeving, in de financiële paragraaf een kwantificering van de kosten te worden opgenomen, alsmede een nadere toelichting op de wijze waarop deze kosten worden gedekt en hoe de verdeling tussen de verschillende financieringsbronnen plaatsvindt. De Raad adviseert de regering om de nota van toelichting op dit punt aan te passen.

De regering volgt dit advies en heeft de financiële paragraaf van de nota van toelichting op dit punt aangevuld. Daarin wordt inzicht gegeven in de omvang van de personeelsformatie van de CBA en de daarmee samenhangende personeelslasten, die reeds zijn opgenomen in de meerjarenbegroting van het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning. Tevens wordt aangegeven op welke wijze de exploitatie van de CBA wordt gefinancierd.

- Dekking van de kosten voor facilitaire en logistieke ondersteuning

De Raad merkt op dat in artikel 2, derde lid, van het ontwerp wordt bepaald dat bepaalde facilitaire en logistieke ondersteuning aan de CBA wordt verleend door de stafafdeling van het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning en door de Shared Services Organisatie van het Ministerie van Bestuur, Planning en

Zaaknummer

2025/004069

Pagina

11

Dienstverlening. Volgens de Raad dient in de nota van toelichting te worden ingegaan op de financiële gevolgen van deze ondersteuning en de wijze waarop de daarmee gemoeide kosten worden gedekt.

De Raad adviseert de regering de nota van toelichting op dit punt aan te passen.

De regering heeft deze opmerking in overweging genomen. Naar aanleiding van het advies van de Raad is artikel 2, derde lid, waarop deze opmerking betrekking heeft, uit het ontwerp verwijderd. Hiermee vervalt tevens de noodzaak om in de nota van toelichting nader in te gaan op de financiële gevolgen van deze ondersteuning.

2°. Algemene middelen

De Raad merkt op dat in de financiële paragraaf duidelijker tot uitdrukking dient te worden gebracht dat de exploitatie van de CBA niet uit de algemene middelen in het algemeen wordt gefinancierd, maar uit de begroting van het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning. De Raad adviseert de regering om de nota van toelichting aan te passen.

De regering volgt dit advies en heeft de financiële paragraaf van de nota van toelichting op dit punt aangepast. Daarin wordt aangegeven dat de exploitatie van de CBA wordt gefinancierd uit een combinatie van middelen uit de begroting van het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning en opbrengsten uit de luchtvaartveiligheidsheffing. Tevens wordt toegelicht welke kosten ten laste komen van de begroting van het ministerie en welke kosten samenhangen met de uitvoering van de toezichthoudende taken van de CBA en uit de opbrengsten van de luchtvaartveiligheidsheffing worden bekostigd. Voorts is in de toelichting een indicatieve verdeling opgenomen van de financiering van de CBA voor de jaren 2025 en 2026, waarmee inzicht wordt gegeven in de verhouding tussen beide financieringsbronnen.

3°. De luchtvaartveiligheidsheffing

De Raad merkt op dat in de nota van toelichting niet inzichtelijk is gemaakt hoe de financiering uit de opbrengsten van de luchtvaartveiligheidsheffing verloopt. In dat verband wijst de Raad erop dat op grond van artikel 2, eerste lid, van de Landsverordening luchtvaartveiligheidsheffing een bedrag wordt geheven van vertrekkende passagiers en dat de aangewezen instelling, Curaçao Airport Partners N.V. (CAP), deze bedragen int en stort in het fonds dat ingevolge artikel 6 van die landsverordening is ingesteld ter financiering van het toezicht op de burgerluchtvaart.

De Raad adviseert de regering om de nota van toelichting op dit punt aan te vullen.

De regering heeft dit advies in overweging genomen. In de nota van toelichting was reeds vermeld dat de exploitatie van de CBA mede wordt gefinancierd uit opbrengsten van de luchtvaartveiligheidsheffing. Naar aanleiding van het advies van de Raad is de financiële paragraaf van de nota van toelichting evenwel verduidelijkt. Daarbij is nader uiteengezet dat de opbrengsten uit deze heffing worden aangewend voor kosten die samenhangen met het toezicht op de

Zaaknummer
2025/004069

Pagina
12

burgerluchtvaart door de CBA, waaronder kosten voor opleidingen en trainingen, reis- en verblijfkosten, de aanschaf en onderhoud van software en gereedschappen, alsmede kosten voor externe deskundigheid.

III. Opmerkingen van wetstechnische en redactionele aard

Opmerkingen van wetstechnische en redactionele aard zijn in een bijlage bij dit advies opgenomen en worden geacht hiervan integraal onderdeel uit te maken.

De regering heeft de opmerkingen van wetstechnische en redactionele aard, zoals opgenomen in de bijlage bij het advies van de Raad, in overweging genomen. Deze opmerkingen zijn, voor zover relevant overgenomen en verwerkt in het ontwerp en de nota van toelichting. Enkele opmerkingen behoeften evenwel geen nadere verwerking, aangezien de desbetreffende bepalingen in het ontwerp naar aanleiding van andere onderdelen van het advies reeds zijn gewijzigd (artikel 3) dan wel komen te vervallen (artikel 2, derde lid).

Ik verzoek U het hierbij gevoegde gewijzigde ontwerpbesluit en de gewijzigde nota van toelichting vast te stellen.

De Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning,
C.F. COOPER

Ing. Ch. F. Cooper, MSc